

Bruselj, 18. oktober 2022
(OR. en)

13032/22

Medinstitucionalna zadeva:
2022/0313 (NLE)

ECOFIN 947
UEM 238
FIN 1021

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva: IZVEDBENI SKLEP SVETA o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1345 o odobritvi začasne podpore Češki republiki na podlagi Uredbe (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19

IZVEDBENI SKLEP SVETA (EU) 2022/...

z dne ...

**o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1345 o odobritvi začasne podpore
Češki republiki na podlagi Uredbe (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj
za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2020/672 z dne 19. maja 2020 o vzpostavitvi evropskega instrumenta za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE) po izbruhu COVID-19¹ in zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

¹ UL L 159, 20.5.2020, str. 1.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Po prošnji Češke z dne 7. avgusta 2020 ji je Svet z Izvedbenim sklepom (EU) 2020/1345¹ odobril finančno pomoč v obliki posojila v višini največ 2 000 000 000 EUR s povprečno zapadlostjo največ 15 let in z obdobjem razpoložljivosti 18 mesecev, da se dopolnijo nacionalna prizadevanja Češke za obravnavanje posledic izbruha COVID-19 in za odziv na socialno-ekonomske posledice tega izbruha za delavce in samozaposlene.
- (2) S posojilom naj bi Češka, financirala sheme skrajšanega delovnega časa in podobne ukrepe, kot so navedeni v členu 3 Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1345.
- (3) Izbruh COVID-19 je mobiliziral znaten del delovne sile na Češkem. To je ponovno privedlo do nenadnega in močnega povečanja javnofinančnih odhodkov Češke v zvezi z ukrepi iz člena 3, točke (a), (c), (d) in (e), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1345.

¹ Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2020/1345 z dne 25. septembra 2020 o odobritvi začasne podpore Češki republiki na podlagi Uredbe (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19 (UL L 314, 29.9.2020, str. 17).

- (4) Izbruh COVID-19 in izredni ukrepi, ki jih je Češka v letih 2020, 2021 in 2022 uvedla za zaježitev izbruha ter njegovih socialno-ekonomskih učinkov in učinkov, povezanih z zdravjem, so imeli in imajo še vedno zelo močan vpliv na javne finance. Primanjkljaj in dolg sektorja država sta na Češkem leta 2020 znašala 5,8 % oziroma 37,7 % bruto domačega proizvoda (BDP) in sta se do konca leta 2021 povečala na 5,9 % oziroma 41,9 %. Glede na napoved Komisije iz pomladi 2022 naj bi primanjkljaj sektorja država Češke do konca leta 2022 znašal 4,3 % BDP, dolg sektorja država pa 42,8 % BDP. Glede na vmesno napoved Komisije iz poletja 2022 naj bi se BDP Češke v letu 2022 zmanjšal za 2,3 %.
- (5) Češka je 22. septembra 2022 zaprosila za dodatno finančno pomoč Unije v višini 2 500 000 000 EUR, da bi se še naprej dopolnjevala njena nacionalna prizadevanja za obravnavanje posledic izbruha COVID-19 in za odziv na socialno-ekonomske posledice izbruha za delavce in samozaposlene v letih 2020, 2021 in 2022. Češka je zlasti nadalje podaljšala in spremenila vrsto shem skrajšanega delovnega časa in podobnih ukrepov iz uvodnih izjav 6 do 9.

- (6) Shema skrajšanega delovnega časa, poznana kot program „Antivirus“, kot je navedena v členu 3, točka (a), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1345, je bila zasnovana za nadomestitev stroškov plač zasebnih delodajalcev, ki so bili prisiljeni začasno prenehati ali znatno zmanjšati svojo gospodarsko dejavnost neposredno zaradi ukrepov, ki so jih sprejeli organi (možnost „A“), ali posredno zaradi negativnih gospodarskih učinkov pandemije COVID-19 (možnost „B“). Pravna podlaga sta bila Resolucija vlade št. 353 z dne 31. marca 2020, kakor je bila spremenjena, in člen 120 Zakona št. 435/2004 zb.¹ o zaposlovanju, kakor je bil spremenjen. Program je bil podaljšan in spremenjen z možnostjo „A plus“ prek Resolucije vlade št. 1039 z dne 14. oktobra 2020, da bi se delodajalcem, ki so bili prisiljeni začasno prenehati ali zmanjšati svojo dejavnost zaradi ukrepov, ki so jih sprejeli organi, zagotovila polna nadomestitev stroškov plač. Program je bil podaljšan tudi z vrsto sklepov vlade in možnost „A“ se je izvajala od 12. marca 2020 do 28. februarja 2022, možnost „A plus“ od 1. oktobra 2020 do 31. maja 2021 ter možnost „B“ od 12. marca 2020 do 31. maja 2021 in od 1. novembra 2021 do 31. decembra 2021.

¹ Zakon št. 435/2004 zb. o zaposlovanju, kakor je bil spremenjen, objavljen v Zbirki zakonov št. 143 z dne 23. julija 2004.

- (7) Prvi kompenzacijski dodatek za samozaposlene, t. i. program „Pětadvacítka“, kot je naveden v členu 3(c) Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1345, ki je bil uveden z „Zakonom št. 159/2020 zb.“¹, je samozaposlenim, ki so bili prisiljeni začasno prenehati ali znatno zmanjšati svojo gospodarsko dejavnost preko običajne poslovne nestanovitnosti zaradi tveganj za javno zdravje zaradi COVID-19 ali kriznih ukrepov, ki so jih sprejeli javni organi, zagotovil kompenzacijski dodatek v višini 500 CZK na koledarski dan na osebo. Program „Pětadvacítka“ se je izvajal od 12. marca 2020 do 8. junija 2020. Nato je bil spremenjen s programom „jesenskega kompenzacijskega dodatka“, ki je bil uveden z Zakonom št. 461/2020 zb.² in je trajal od 5. oktobra 2020 do 15. februarja 2021 ter je zagotavljal davčno olajšavo v višini 500 CZK na koledarski dan samozaposlenim, ki so bili prisiljeni začasno prenehati ali znatno zmanjšati svojo gospodarsko dejavnost zaradi tveganj za javno zdravje ali kriznih ukrepov, ki so jih sprejeli javni organi.

¹ Zakon št. 159/2020 zb. o kompenzacijskem dodatku v zvezi s kriznimi ukrepi, povezanimi s koronavirusom SARS CoV-2, kakor je bil spremenjen, objavljen v Zbirki zakonov št. 59 z dne 14. aprila 2020.

² Zakon št. 461/2020 zb. o kompenzacijskem dodatku v zvezi s prepovedjo ali omejitvijo poslovnih dejavnosti, povezanih s pojavom koronavirusa SARS CoV-2, kakor je bil spremenjen, objavljen v Zbirki zakonov št. 189 z dne 13. novembra 2020.

Z zakonom št. 95/2021 zb.¹ in z njim povezanima resolucijama vlade (št. 154/2021² in 188/2021³) je bila uvedena še ena sprememba, imenovana „novi kompenzacijski dodatek za leto 2021“, ki se je izvajala od 1. februarja 2021 do 31. maja 2021 in s katero je bil znesek davčne olajšave povečan na 1 000 CZK na dan. Zadnja sprememba tega kompenzacijskega dodatka za samozaposlene, tj. „kompenzacijski dodatek za leto 2022“, ki je bila uvedena z zakonom št. 519/2021 zb.⁴, je prav tako znašala 1 000 CZK na dan in je trajala od 22. novembra 2021 do 31. januarja 2022.

¹ Zakon št. 95/2021 zb. o kompenzacijskem dodatku za leto 2021, kakor je bil spremenjen, objavljen v Zbirki zakonov št. 38 z dne 26. februarja 2021.

² Resolucija vlade št. 154/2021 zb. o kompenzacijskem dodatku za leto 2021, kakor je bila spremenjena, objavljena v Zbirki zakonov št. 60 z dne 31. marca 2021.

³ Resolucija vlade št. 188/2021 zb. o določitvi naslednjega obdobja dodatka za kompenzacijski dodatek za leto 2021, kakor je bila spremenjena, objavljena v Zbirki zakonov št. 79 z dne 7. maja 2021.

⁴ Zakon št. 519/2021 zb. o kompenzacijskem dodatku za leto 2022, kakor je bil spremenjen, objavljen v Zbirki zakonov št. 226 z dne 23. decembra 2021.

- (8) Pravna podlaga za delno oprostitve prispevkov za socialno varnost in zdravstveno varstvo, ki jih morajo plačevati samozaposleni, kot je navedena v členu 3, točka (d), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1345, sta bila „Zakon št. 136/2020 zb.“¹ (za socialno varnost) in „Zakon št. 134/2020 zb.“² (za zdravstveno varstvo). Država je prevzela plačilo ustreznega prispevka za vsak mesec od marca do avgusta 2020 v zvezi s prispevki za socialno varnost in zdravstveno varstvo, ki jih morajo plačevati samozaposleni. Čeprav se je program končal avgusta 2020, je bilo treba v letu 2021 plačati dodatne zneske zaradi poravnave v zvezi s predplačili, ki so jih samozaposleni plačali v letu 2020. Ukrep pomeni izpad prihodkov za vlado, ki se za namen izvajanja Uredbe (EU) 2020/672 lahko šteje za enakovrednega javnofinančnim odhodkom.

¹ Zakon št. 136/2020 zb. o nekaterih prilagoditvah na področju prispevkov za socialno varnost in prispevkov za državno politiko zaposlovanja in pokojninskega zavarovanja v zvezi z izrednimi ukrepi med epidemijo leta 2020, kakor je bil spremenjen, objavljen v Zbirki zakonov št. 48 z dne 27. marca 2020.

² Zakon št. 134/2020 zb. o spremembi zakona št. 592/1992 zb. o premijah za javno zdravstveno zavarovanje, kakor je bil spremenjen, objavljen v Zbirki zakonov št. 48 z dne 27. marca 2020.

- (9) Pravna podlaga za „dodatek za skrb“ za samozaposlene, kot je naveden v členu 3, točka (e), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1345 so bile resolucije vlade št. 262 z dne 19. marca 2020¹, št. 311 z dne 26. marca 2020, št. 354 z dne 31. marca 2020, št. 514 z dne 4. maja 2020, št. 552 z dne 18. maja 2020, št. 1053 z dne 16. oktobra 2020, št. 1260 z dne 30. novembra 2020 in št. 446 z dne 10. maja 2021 ter člen 14 Zakona št. 218/2000 zb.² o proračunskih pravilih, kakor je bil spremenjen, ki se uporablja za samozaposlene v primarni kmetijski in gozdarski proizvodnji, in člen 3, točka (h), Zakona št. 47/2002 zb.³, kakor je bil spremenjen, o podpori MSP, ki se uporablja za vse druge samozaposlene. Program nadomešča izpad dohodka za samozaposlene, ki morajo skrbeti za otroke ali osebe, ki potrebujejo nego, zaradi zaprtja ustanov za varstvo otrok in socialno varstvo. Dnevni znesek podpore je znašal 424 CZK za marec 2020 in 500 CZK za obdobje od aprila do junija 2020. Program je bil podaljšán za obdobje od oktobra 2020 do maja 2021, ko je zagotavljal dnevno podporo 400 CZK.

¹ Resolucija vlade št. 262/2020 zb. o sprejetju kriznega ukrepa, kakor je bila spremenjena, objavljena v Zbirki zakonov št. 42 z dne 19. marca 2020.

² Zakon št. 218/2000 zb. o proračunskih pravilih, kakor je bil spremenjen, objavljen v Zbirki zakonov št. 65 z dne 21. julija 2000.

³ Zakon št. 47/2002 zb. o podpori malim in srednjim podjetjem, kakor je bil spremenjen, objavljen v Zbirki zakonov št. 20 z dne 8. februarja 2002.

- (10) Češka izpolnjuje pogoje, da lahko zaprosi za finančno pomoč iz člena 3 Uredbe (EU) 2020/672. Češka je Komisiji predložila ustrezne dokaze, da so se dejanski in načrtovani javnofinančni odhodki od 1. februarja 2020 povečali za 5 349 588 352 EUR zaradi nacionalnih ukrepov, sprejetih za obravnavanje socialno-ekonomskih učinkov izbruha COVID-19. To pomeni nenadno in močno povečanje, saj je povezano tudi s podaljšanjem ali spremembo obstoječih nacionalnih ukrepov, neposredno povezanih s shemo skrajšanega delovnega časa, in podobnimi ukrepi, ki zajemajo znaten delež podjetij in delovne sile na Češkem. Češka namerava 215 333 982 EUR povečanega zneska odhodkov financirati s sredstvi Unije, 634 254 370 EUR pa z lastnim financiranjem.
- (11) Komisija se je v skladu s členom 6 Uredbe (EU) 2020/672 posvetovala s Češko ter preverila nenadno in močno povečanje dejanskih in načrtovanih javnofinančnih odhodkov, neposredno povezano s shemami skrajšanega delovnega časa in podobnimi ukrepi, kot so navedeni v prošnji z dne 22. septembra 2022.
- (12) Zato bi bilo treba zagotoviti finančno pomoč za podporo Češki pri obravnavanju socialno-ekonomskih učinkov resnih gospodarskih motenj, ki jih je povzročil izbruh COVID-19. Komisija bi morala sprejeti odločitve glede zapadlosti, obsega in sprostitev obrokov in tranš v tesnem sodelovanju z nacionalnimi organi.

- (13) Glede na to, da se je obdobje razpoložljivosti iz Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1345 izteklo, je potrebno novo obdobje razpoložljivosti dodatne finančne pomoči. 18-mesečno obdobje razpoložljivosti finančne pomoči, odobreno z Izvedbenim sklepom (EU) 2020/1345, bi bilo treba podaljšati za 21 mesecev, zato bi morale skupno obdobje razpoložljivosti znašati 39 mesecev od prvega dne po začetku učinkovanja Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1345.
- (14) Češka in Komisija bi morali ta sklep upoštevati pri sporazumu o posojilu iz člena 8(2) Uredbe (EU) 2020/672.
- (15) Ta sklep ne bi smel posegati v izid kakršnih koli postopkov v zvezi z izkrivljanjem delovanja notranjega trga, ki se lahko izvedejo, in sicer zlasti na podlagi členov 107 in 108 Pogodbe. Ne razveljavlja zahteve, da države članice Komisijo na podlagi člena 108 Pogodbe obvestijo o primerih morebitne državne pomoči.
- (16) Češka bi morala Komisijo redno obveščati o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, da bi Komisija lahko ocenila, v kolikšnem obsegu je Češka izvršila navedene odhodke.

- (17) Odločitev o zagotovitvi finančne pomoči je bila sprejeta ob upoštevanju obstoječih in pričakovanih potreb Češke, pa tudi prošenj za finančno pomoč na podlagi Uredbe (EU) 2020/672, ki so jih že predložile ali jih nameravajo predložiti druge države članice, pri čemer se upoštevajo načela enake obravnave, solidarnosti, sorazmernosti in preglednosti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Izvedbeni sklep (EU) 2020/1345 se spremeni:

(1) člen 2 se spremeni:

(a) odstavka 1 in 2 se nadomestita z naslednjim:

- „1. Unija da Češki na voljo posojilo v znesku največ 4 500 000 000 EUR.
Povprečna zapadlost posojila ne presega 15 let.
2. Obdobje razpoložljivosti finančne pomoči, odobrene s tem sklepom, je 39 mesecev od prvega dne po začetku učinkovanja tega sklepa.“;

(b) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

- „4. Prvi obrok se sprostí ob začetku veljavnosti sporazuma o posojilu iz člena 8(2) Uredbe (EU) 2020/672. Vsi nadaljnji obroki se sprostijo v skladu s pogoji navedenega sporazuma o posojilu ali so, kadar je ustrezno, pogojeni z začetkom veljavnosti dodatka k navedenemu sporazumu ali spremenjenega sporazuma o posojilu, sklenjenega med Češko in Komisijo, ki nadomesti prvotni sporazum o posojilu.“;

(2) člen 3 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 3

Češka lahko financira naslednje ukrepe:

- (a) program ‚Antivirus‘, kot je določen v ‚Resoluciji vlade št. 353 z dne 31. marca 2020‘, kakor je bila spremenjena in katere pravna podlaga je člen 120 ‚Zakona št. 435/2004 zb. o zaposlovanju‘, kakor je bil spremenjen in podaljšan z Resolucijo vlade št. 1039 z dne 14. oktobra 2020 in več sklepi vlade;
- (b) možnost C programa ‚Antivirus‘, kot je določena v ‚Zakonu št. 300/2020 zb.‘;
- (c) program ‚Pětadvacítka‘, kompenzacijski dodatek za samozaposlene, kot je določen v ‚Zakonu št. 159/2020 zb.‘, kakor je bil spremenjen z ‚jesenskim kompenzacijskim dodatkom‘, kot je določen v ‚Zakonu št. 461/2020 zb.‘, ‚novim kompenzacijskim dodatkom za leto 2021‘, kot je določen v Zakonu št. 95/2021 zb.‘ ter z njim povezanih ‚resolucijah vlade št. 154/2021 in 188/2021‘ in ‚kompenzacijskim dodatkom za leto 2022‘, kot je določen v ‚Zakonu št. 519/2021 zb.‘;
- (d) delno oprostitev prispevkov za socialno varnost in zdravstveno varstvo, ki jih morajo plačevati samozaposleni, kot je določena v ‚Zakonu št. 136/2020 zb.‘ (za socialno varnost) in ‚Zakonu št. 134/2020 zb.‘ (za zdravstveno varstvo);

- (e) „dodatek za skrb“ za samozaposlene, kot je določen v „resolucijah vlade št. 262 z dne 19. marca 2020, št. 311 z dne 26. marca 2020, št. 354 z dne 31. marca 2020, št. 514 z dne 4. maja 2020 in št. 552 z dne 18. maja 2020“ ter kakor je bil nazadnje spremenjen in podaljšan z „Resolucijo vlade št. 446 z dne 10. maja 2021“ in členom 14 „Zakona št. 218/2000 zb.“ o proračunskih pravilih, kakor je bil spremenjen, ki se uporablja za samozaposlene v primarni kmetijski in gozdarski proizvodnji, ter členom 3, točka (h), „Zakona št. 47/2002 zb.“ o podpori MSP, kakor je bil spremenjen, ki se uporablja za vse druge samozaposlene osebe.“.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Češko republiko.

Ta sklep začne učinkovati z dnem uradne obvestitve naslovnika.

Člen 3

Ta sklep se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju,

Za Svet

predsednik/predsednica
